

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

ЕКОНОМІКО – ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ
КУРСОВИХ РОБІТ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА
СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ
для студентів денної та заочної форми
навчання
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

2021

***Рекомендовано до друку:**
вченої ради економіко-правового факультету
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
Протокол № 7 від 27 травня 2021 р.*

Рецензенти:

Кусік Н.Л. – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування ЕПФ ОНУ імені І.І. Мечникова.

Дем'янчук М.А. – д-р. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ЕПФ ОНУ імені І.І. Мечникова.

Б93 Бутенко В.В., Колесник О.О. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування для студентів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2021. 47 с.

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи зі спеціальності 072 фінанси, банківська справа та страхування. мають сприяти глибшому засвоєнню студентами дисциплін навчального комплексу, спонукають ґрунтовно вивчати законодавчі акти, статистичні щорічні видання, спеціальні наукові видання, у яких розглядаються теоретичні та практичні аспекти вирішення головних фінансових проблем у сучасних умовах.

Розроблені методичні вказівки містять вимоги щодо тематики, змісту та оформлення курсової роботи, а також рекомендації студентам як правильно організувати роботу та підготуватися до захисту курсової.

УДК 336.71

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
1. Мета та завдання курсової роботи	7
2. Методи наукового дослідження	8
3. Зміст, структура та обсяг курсової роботи	12
4. Підбір та вивчення літературних джерел	16
5. Організація виконання курсової роботи	17
6. Оформлення курсової роботи	18
7. Порядок подання і захисту курсової роботи	25
8. Критерії оцінювання курсової роботи	26
ДОДАТОК А. Тематика курсових робіт зі спеціальності	28
ДОДАТОК Б. Приклад оформлення змісту курсової роботи	34
ДОДАТОК В. Приклад оформлення таблиць та рисунків	35
ДОДАТОК Г. Приклад оформлення формул	36
ДОДАТОК Д. Приклад оформлення літератури	37
ДОДАТОК Е. Зразок титульної сторінки курсової роботи	45
ДОДАТОК Ж. Рецензія на курсову роботу	46

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Виконання курсової роботи передбачає поглиблення, закріплення та розширення знань щодо теоретичних положень і сучасних наукових досягнень у сфері становлення фінансової системи, розвитку та реформування бюджетної та банківської систем, практичних аспектів управління страховою та казначейською системою в Україні та в зарубіжних країнах світу.

Курсова робота є однією з ефективних форм самостійної роботи студентів за обраною проблематикою. Вона підбиває підсумки та свідчить, наскільки знання, здобуті студентами в процесі вивчення дисциплін зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для студентів денної та заочної форми навчання першого рівня освіти (бакалавр), є глибокими за фундаментальністю і практичними за змістом; характеризує вміння студентів самостійно дослідити поставлені питання обраної теми. *Під курсовою роботою* розуміють письмовий виклад власних результатів та висновків наукового дослідження, із зосередженням уваги на науковій новизні й актуальності теми, що ґрунтується на критичному огляді бібліографічних джерел, теоретичних та практичних матеріалах.

Курсова робота *зі спеціальності* являє собою *самостійну розробку певної проблеми* з елементами наукового синтезу й аналізу, яка відображає процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає застосування окремих положень фінансової науки та характеризується необхідністю враховувати комплекс вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

б) загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК12 Здатність працювати автономно.

в) спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

Програмні результати навчання:

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Обов'язковим завданням є підготовка демонстраційних ресурсів, стислий виклад доповіді, що супроводжує презентацію. Презентація підвищує спроможність висловлення студентом власної думки з даної проблеми та надання оцінки явищам і процесам бюджетної сфери.

Під час виконання курсової роботи студент розвиває в собі здатність до індивідуальної самостійної та творчої діяльності, поглиблено вивчає проблематику обраного напрямку дослідження. Творчий підхід до вивчення питань тієї або іншої проблеми сприяє формуванню у студента навичок до синтезу й аналізу наукових досліджень та створенню прикладних розробок, розвитку умінь досліджувати поставлені питання та підходити до вирішення конкретних управлінських завдань у бюджетній системі.

Підготовка та виконання курсової роботи за обраною проблематикою є запорукою і важливим кроком до успішної підготовки й написання магістерської дипломної роботи. У процесі організації й дослідження поставлених завдань в курсовій роботі студент знайомиться і вивчає нормативно-правові акти, бюджетне законодавство України, наукові праці, навчальну та спеціалізовану літературу, статистичні, аналітичні та практичні матеріали, електронні та Internet-ресурси за обраною проблематикою.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Метою курсової роботи є допомогти студенту поглибити та закріпити знання здобуті у процесі вивчення дисциплін зі спеціальності, шляхом проведення самостійного наукового дослідження та його апробації, формування професійних умінь і навичок в процесі осмислення тієї чи іншої проблеми з функціонування та реформування бюджетної системи, обґрунтування висновків та пропозицій для прийняття управлінських рішень у бюджетній сфері.

Завданнями курсової роботи є:

- *систематизація* знань з теорії та практики зі спеціальності;
- *вивчення* нормативно-правових актів, вміння правильно тлумачити основні положення, поняття, терміни зі спеціальності;
- *вміння* проводити критичний аналіз інформаційних джерел та аналізувати статистичні і практичні матеріали, узагальнювати їх в побудові власних таблиць, рисунків, графіків, структурно-логічних схем тощо, а також з використанням економіко-математичних та інших методів досліджень;
- обґрунтування висновків та пропозицій щодо проблематики дослідженої теми.

Курсова робота, як важлива форма навчального процесу, має виявити ступінь підготовки студента до самостійної роботи. Він має правильно використовувати теоретичні положення економічної науки, вміти користуватися науковим апаратом, законодавчими матеріалами та спеціальною літературою, аналізувати статистичні дані та робити ґрунтовні висновки і рекомендації щодо обраної теми.

Курсова робота за змістом є комплексною, її виконання вимагає від студента глибоких знань з дисциплін професійної підготовки майбутніх фінансистів.

2. МЕТОДИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Метод наукового дослідження – це спосіб пізнання об'єктивної дійсності.

Спосіб є певною послідовністю дій, прийомів, операцій.

Залежно від змісту об'єктів, що вивчаються, розрізняють методи природознавства і методи соціально-гуманітарного дослідження. Методи дослідження класифікують по галузях науки: математичні, біологічні, медичні, соціально-економічні, правові і так далі

Залежно від рівня пізнання виділяють методи емпіричного, теоретичного і метатеоретичного рівнів.

До методів емпіричного рівня відносять спостереження, опис, порівняння, рахунок, вимірювання, анкетний опит, співбесіду, тестування, експеримент, моделювання і так далі

До методів теоретичного рівня зараховують аксіоматичний, гіпотетичний (гіпотетико-дедуктивний), формалізацію, абстрагування, загальнологічні методи (аналіз, синтез, індукцію, дедукцію, аналогію) і ін.

Методами метатеоретичного рівня є діалектичний, метафізичний, герменевтика і ін. Деякі учені до цього рівня відносять метод системного аналізу, а інші його включають в число загальнологічних методів.

Залежно від сфери застосування і ступеня спільності розрізняють методи:

- а) загальні (філософські), такі, що діють у всіх науках і на всіх етапах пізнання;
- б) загальнонаукові, які можуть застосовуватися в гуманітарних, природних і технічних науках;
- в) приватні – для споріднених наук;
- г) спеціальні – для конкретної науки, області наукового пізнання.

Серед загальних (філософських) методів найбільш відомими є діалектичний і метафізичний. Ці методи можуть бути пов'язані з різними філософськими системами. Так, діалектичний метод у К. Маркса був сполучений з матеріалізмом, а у Г.В.Ф. Гегеля – з ідеалізмом.

При вивченні предметів і явищ діалектика рекомендує виходити з наступних принципів:

1. Розглядати об'єкти, що вивчаються, в світлі діалектичних законів:
 - а) єдності і боротьби протилежностей;
 - б) переходу кількісних змін в якісних; в) заперечення заперечення.

2. Описувати, пояснювати і прогнозувати явища, що вивчаються, і процеси, спираючись на філософські категорії: загального, особливого і одиничного; зміст і форми; суть і явища; можливості і дійсності; необхідного і випадкового; причини і наслідки.

3. Відноситися до об'єкту дослідження як до об'єктивної реальності.

4. Розглядати досліджувані предмети і явища: а) всесторонньо; б) у загальному зв'язку і взаємозалежності; у) у безперервній зміні, розвитку; г) конкретно-історично.

5. Перевіряти отримані знання з практики.

Всі **загальнонаукові методи** для аналізу доцільно розподілити на три групи: загальнологічні, теоретичні і емпіричні.

Загальнологічними методами є аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія.

Аналіз – це розчленовування, розкладання об'єкту дослідження на складові частини. Він лежить в основі аналітичного методу дослідження. Різновидами аналізу є класифікація і періодизація.

Синтез – це з'єднання окремих сторін, частин об'єкту дослідження в єдине ціле.

Індукція – це рух думки (пізнання) від фактів, окремих випадків до загального положення. Індуктивні висновки «наводять» на думку, на загальне.

Дедукція – це виведення одиничного, приватного з якого-небудь загального положення; рух думки (пізнання) від загальних тверджень до тверджень про окремі предмети або явища. За допомогою дедуктивних висновків «виводять» певну думку з інших думок.

Аналогія – це спосіб отримання знань про предмети і явища на підставі того, що вони мають схожість з іншими; міркування, в якому з схожості об'єктів, що вивчаються, в деяких ознаках робиться висновок про їх схожість і в інших ознаках.

До методів **теоретичного рівня** зараховують аксіоматичний, гіпотетичний, формалізацію, абстрагування, узагальнення, сходження від абстрактного до конкретного, історичний, метод системного аналізу.

Аксіоматичний метод – спосіб дослідження, який полягає в тому, що деякі твердження (аксіоми, постулати) приймаються без доказів і потім по певних логічних правилах з них виводиться решта знань.

Гіпотетичний метод – спосіб дослідження за допомогою наукової гіпотези, тобто припущення про причину, яка викликає дане слідство, або про існування деякого явища або предмету.

Формалізація – відображення явища або предмету в знаковій формі якої-небудь штучної мови (наприклад, логіки, математики, хімії) і вивчення цього явища або предмету шляхом операцій з відповідними знаками. Використання штучної формалізованої мови в науковому дослідженні дозволяє усунути такі недоліки природної мови, як багатозначність, неточність, невизначеність. При формалізації замість міркувань про об'єкти дослідження оперують із знаками (формулами). Шляхом операцій з формулами штучних мов можна отримувати

нові формули, доводити істинність якого-небудь положення. Формалізація є основою для алгоритмізації і програмування, без яких не може обійтися комп'ютеризація знання і процесу дослідження.

Абстрагування – уявне відвернення від деяких властивостей і відносин предмету, що вивчається, і виділення властивостей, що цікавлять дослідника, і відносин. Зазвичай при абстрагуванні другорядні властивості і зв'язки досліджуваного об'єкту відділяються від істотних властивостей і зв'язків.

Види абстрагування: ототожнення, тобто виділення загальних властивостей і відносин предметів, що вивчаються, встановлення тотожного в них, абстрагування від відмінностей між ними, об'єднання предметів в особливий клас; ізолювання, тобто виділення деяких властивостей і відносин, які розглядаються як самостійні предмети дослідження.

Узагальнення – встановлення загальних властивостей і відносин предметів і явищ; визначення загального поняття, в якому відбиті істотні, основні ознаки предметів або явищ даного класу. Разом з тим узагальнення може виражатися у виділенні не істотних, а будь-яких ознак предмету або явища. Цей метод наукового дослідження спирається на філософські категорії загального, особливого і одиничного.

Історичний метод полягає у виявленні історичних фактів і на цій основі в такому уявному відтворенні історичного процесу, при якому розкривається логіка його руху. Він припускає вивчення виникнення і розвитку об'єктів дослідження в хронологічній послідовності.

Сходження від абстрактного до конкретного як метод наукового пізнання полягає в тому, що дослідник спочатку знаходить головний зв'язок предмету (явища), що вивчається, потім, простежуючи, як вона видозмінюється в різних умовах, відкриває нові зв'язки і таким шляхом відображає у всій обличчя його суть.

Системний метод полягає в дослідженні системи (тобто певній сукупності матеріальних або ідеальних об'єктів), зв'язків її компонентів і їх зв'язків із зовнішнім середовищем. При цьому з'ясовується, що ці взаємозв'язки і взаємодії приводять до виникнення нових властивостей системи, які відсутні у складових її об'єктів.

До методів емпіричного рівня відносяться: спостереження, опис, рахунок, вимірювання, порівняння, експеримент, моделювання.

Спостереження – це спосіб пізнання, заснований на безпосередньому сприйнятті властивостей предметів і явищ за допомогою органів чуття. В результаті спостереження дослідник отримує знання про зовнішні властивості і відносини предметів і явищ.

Опис – це фіксація ознак досліджуваного об'єкту, які встановлюються, наприклад, шляхом спостереження або вимірювання. Опис буває:

- 1) безпосереднім, коли дослідник безпосередньо сприймає і указує ознаки об'єкту;
- 2) опосередкованим, коли дослідник відзначає ознаки об'єкту, які сприймалися іншими особами.

Рахунок – це визначення кількісних співвідношень об'єктів дослідження або параметрів, що характеризують їх властивості.

Вимірювання – це визначення чисельного значення деякої величини шляхом порівняння її з еталоном. У криміналістиці вимірювання застосовується для визначення: відстані між предметами; швидкості руху транспортних засобів, людини або інших об'єктів; тривалість тих або інших явищ і процесів; температури, розміру, ваги і тому подібне

Порівняння – це зіставлення ознак, властивих двом або декільком об'єктам, встановлення відмінності між ними або знаходження в них загального.

Експеримент – це штучне відтворення явища, процесу в заданих умовах, в ході якого перевіряється гіпотеза, що висувається.

Моделювання – це отримання знань про об'єкт дослідження за допомогою його заміників – аналога, моделі. Під моделлю розуміється аналог об'єкту, що представляється або матеріально існуючий. На підставі схожості моделі і модельованого об'єкту виводи про неї аналогічно переносяться на цей об'єкт.

У теорії моделювання розрізняють:

- 1) ідеальні (уявні, символічні) моделі, наприклад, у вигляді малюнків, записів, знаків, математичної інтерпретації;
- 2) матеріальні (натурні, речові) моделі, наприклад, макети, муляжі, предмети-аналоги для дослідів при експертизах, реконструкція зовнішнього вигляду людини по методу М. М. Герасимова.

Метод моделювання застосовується ученим-юристом у тому випадку, коли він в результаті дослідження пропонує включити в закон нову норму має рацію або змінити зміст такою, що вже існує. Будь-яка норма має рацію, регулююча поведінку людей, є формально-певна його модель, закріплена в офіційному акті.

Моделювання допомагає при пошуку найбільш ефективних схем організації державного апарату, адміністративно-територіального устрою і ін.

Крім загальнонаукових методів застосовуються *приватні методи* дослідження. Вони називаються приватними тому, що використовуються в споріднених науках, володіють специфічними особливостями, залежними від об'єкту і умов пізнання.

Спеціальні методи дослідження використовуються тільки у одній галузі наукового знання або їх застосування обмежується декількома вузькими.

Зібраний емпіричний матеріал потрібно узагальнити і проаналізувати. Для цього застосовуються різні методи зведення, угруповання і статистичного аналізу.

Статистичне зведення полягає в тому, що містяться в анкетах, картках і інших матеріалах зведення систематизувалися, зводяться в статистичних сукупності і позначаються узагальнюючими показниками (абсолютними числами, відсотками і т. д.).

Угруповання полягає в розчленовуванні статистичних показників на якісно однорідні групи по істотних ознаках, наприклад, по вікових інтервалах, соціальному положенні правопорушників, тяжкості досконалих ними злочинів.

Для вимірювання статистичних зв'язків між ознаками явища, що вивчається, застосовується кореляційний аналіз. Кореляційним зв'язком називається така форма причинного зв'язку, при якому причина породжує слідство не однозначно, а лише з певною часткою ймовірності. Кількісна міра зв'язку називається коефіцієнтом кореляції.

3. ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується студентами згідно з навчальним планом зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Вона є першим етапом у самостійному науковому дослідженні студента. Тема курсової роботи може бути розвинена студентом при написанні статей та публікацій у внутрішніх виданнях закладу.

Студент має право вільного вибору теми, відповідно до своїх наукових і практичних інтересів і здібностей. Якщо у студента є своя тема, він може її виконувати, попередньо узгодивши із завідувачем кафедри і керівником роботи назву і доцільність виконання пропонованої теми.

При виборі теми курсової роботи студент керується приблизною тематикою, затвердженою на засіданні циклової комісії фінансово-економічних дисциплін.

Тематика курсових робіт представлена у *додатку А*.

Вибираючи тему курсової роботи, необхідно враховувати наступне:

- її актуальність;
- ступінь розробленості в науковій літературі;
- наявність публікацій в навчальній, науковій та періодичній літературі;
- практичну значимість;
- зацікавленість студента в розробці цього напрямку;
- необхідність і можливість розробки практичних рекомендацій з метою впровадження в практику результатів.

По погодженню із керівником студент може замінити назву теми курсової роботи (розширити, звужити її) або запропонувати для розробки іншу тему, не

зазначену в приблизній тематиці циклової комісії фінансово-економічних дисциплін.

Структура курсової роботи наступна:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки і пропозиції;
- список використаних джерел;
- додатки.

Зразок оформлення плану курсової роботи у *додатку Б*.

Обсяг курсової роботи повинен складати 25-30 друкованого тексту.

Процес формування курсової роботи можна уявити у вигляді наступної схеми:

1. Ознайомлення з основними теоретичними положеннями.
2. Вивчення різних точок зору вчених, експертів, практиків з питань теми.
3. Вивчення практичних матеріалів по темі.
4. Визначення власної точки зору по даному питанню.
5. Розробка висновків та пропозицій з питань теми.

У вступі (2-3 сторінки друкованого тексту) розглядаються:

- актуальність теми, її теоретичне та практичне значення;
- мета, яку ставить перед собою автор при написанні роботи;
- завдання автора щодо досягнення мети, що співпадають з пунктами розширеного плану, за яким студент виконуватиме роботу;
- об'єкт та предмет дослідження в роботі;
- короткий огляд літературних джерел, оцінка повноти і глибини розкриття даної теми в літературних джерелах;
- чому дана тема розкрита саме в такій послідовності.

Об'єктом дослідження є предметне поле дослідження, частина об'єктивної реальності, що вивчається. Предмет дослідження – це те, що безпосередньо буде досліджене у роботі. Таким чином, предмет дослідження є вужчим, ніж об'єкт.

Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом і шляхом його досягнення. Мета передбачає те, що слід зробити в ході дослідження. Конкретизація мети дослідження відбувається шляхом окреслення конкретних завдань. Виконання завдань дослідження неможливе без ознайомлення з основними джерелами та літературою з теми курсової роботи.

Основна частина – складається з трьох розділів. з нової сторінки. Обсяг одного розділу повинен мати не менше 8-10 сторінок і містити 2-3 підрозділи. Кожний розділ починається з нової сторінки.

Перший розділ – теоретичний. Тут висвітлюються теоретичні основи теми курсової роботи, різні точки зору щодо даної проблеми; сучасні аспекти, принципи та методологія даної тематики. У ньому слід розкрити стан теоретичних напрацювань з обраної теми, проаналізувати існуючі різноманітні погляди (в тому числі власні) на ті чи інші аспекти, виявити нерозв’язані проблеми, які потребують розв’язання в теоретичному, методичному та прикладному плані. Важливе місце в даному розділі посідає викладення характеристика сутності даного питання, враховуючи сучасний досвід фінансових відносин високорозвинених країн та методику аналізу даної теми курсової роботи. Автор повинен продемонструвати свої знання теоретичних основ даної теми і обґрунтувати вибір найпридатнішого для обраної теми напрямку дослідження. Також необхідно дослідити розвиток об’єкта дослідження.

У *другому розділі* слід здійснити аналіз об’єкта дослідження. Основне завдання другого розділу – подати результати аналізу показників у аспекті досліджуваної проблеми. В процесі вивчення проблеми визначається дійсне становище об’єкта з досліджуваної сторони проблеми, виявляються недоліки та їх причини. У процесі обробки зібраних матеріалів складаються таблиці, будуються графіки, діаграми, розраховуються відносні, середні величини, проводяться їх групування, тобто створюється нова інформація. Слід підкреслити, що аналіз повинен стосуватися лише тієї сторони діяльності, яка є предметом дослідження даної роботи.

У *третьому розділі* окреслюються шляхи вирішення проблем, виявлених в ході дослідження, вносяться пропозиції щодо впровадження розроблених студентом заходів, їх економічної ефективності. Цей розділ повинен містити конкретні економічні й соціально обґрунтовані пропозиції щодо прийняття стратегічних або проектних рішень становлення, розвитку та діяльності суб’єкта, що досліджується, використання його ресурсного, науково-технічного, організаційного та інфраструктурного потенціалу. Цей розділ може містити опрацювання зарубіжного досвіду діяльності об’єкта дослідження та використання його для вирішення проблем в Україні.

В *кінці кожного розділу* повинно бути узагальнення викладеної думки, невеликий висновок. Для цього можна використати слова, які в українській мові означають узагальнення, підбиття підсумків: таким чином, отже.

Кожен з розділів в роботі розбивається на підрозділи так, щоб ці підрозділи були частками цілого, а також дотримувалась завершеність думки та логічність переходу від одного підрозділу до іншого. Обсяг підрозділу – не менше 3-4 друкованих сторінок.

Розділи курсової роботи повинні бути пов’язані один з одним або доповнювати один одного і становити певну цілісність. Теоретичні і методичні

положення, викладені в першому розділі, є вихідною точкою для аналізу економічних явищ, що висвітлюються в другому розділі. В свою чергу, дані цього аналізу, а також теоретичні передумови – основа рекомендацій, що висвітлюються в заключному третьому розділі роботи.

Висновки (2-3 сторінки друкованого тексту) повинні логічно завершувати роботу і мати конкретний характер. Висновки і пропозиції передбачають:

- підсумки всієї роботи;
- результати виконаних завдань, поставлених у вступі;
- узагальнення дослідження;
- пропозиції автора, які впливають з науково-теоретичних та практичних узагальнень.

У пропозиціях необхідно дати рекомендації щодо впровадження розроблених студентом заходів, їх економічної ефективності, доцільності застосування в практичній діяльності.

Схема розділу «Висновки» наступна: актуальність теми – оцінка і узагальнення проблем і причини, які спонукали виникненню цих проблем

– пропозиції автора по усуненню цих проблем, щодо шляхів вирішення цих проблем та оцінка ефективності цих шляхів.

В списку використаних джерел (від 20 позицій) вказуються лише ті джерела, які були використані при написанні курсової роботи. Список використаних джерел укладається згідно вимогами ВАК.

В додатках розміщуються документи, за даними яких проведено аналіз. Усі додатки повинні бути пронумеровані буквами.

Орієнтовна структура курсової роботи та її обсяг в кількості друкованих сторінок

	Назва	Кількість сторінок
	Титульна сторінка	1
	Зміст	1
	Вступ	2
Розділ 1	Викладення теоретичних питань з досліджуваної проблеми	до 8
Розділ 2	Економічна характеристика досліджуваного об'єкта, аналіз його діяльності у вибраному напрямку досліджень	до 12-15
Розділ 3	Шляхи покращення роботи на досліджуваному об'єкті, обґрунтування пропозицій	до 10
	Висновки	2
	Список використаних джерел	2
	Додатки	

Студенти, які не виконали або не захистили курсову роботу, не допускаються до семестрового контролю.

Роботи, що мають наукову і практичну цінність, рекомендуються кафедрою для написання студентом тезисів, статті або дипломної роботи з даної теми.

4. ПІДБІР ТА ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

Новизна та рівень використаної в курсовій роботі літератури особливо позначається на якості теоретичного розділу. Враховуючи зміни у трактуванні соціально-економічних явищ та процесів, впровадження цілком нових напрямків у вітчизняну економічну науку, літературу слід підбирати останніх років видання, серед якої можна було б знайти різні підходи у розв'язанні досліджуваної проблеми, а також висвітлення різних аспектів проблеми.

При цьому студент повинен не тільки викласти думку авторів з того чи іншого питання, але й визначити власну точку зору, критично оцінити позицію авторів монографій і статей.

Підбираючи літературу за обраною темою курсової роботи, студент має дотримуватися певної послідовності в опрацюванні широкого кола джерел:

- законодавчі матеріали (закони, декрети, укази, постанови, накази, інструкції тощо);
- навчальна література (підручники, посібники);
- наукові досягнення, які представлені в монографіях, статтях, збірниках матеріалів наукових конференцій, он-лайн конференцій, газетних та журнальних статтях експертів тощо;
- аналітичні бюджетні матеріали, що розміщені на сайтах Верховної Ради України, Державної фіскальної служби України, Державної казначейської служби України, Міністерства фінансів України, Національного банку України, Державної служби статистики України та інших сайтах органів управління та опубліковані в статистичних збірниках.

Вимогою до використання джерел нормативно-правового характеру є їх чинність на момент використання в останній редакції, а тому закони, постанови, кодекси, накази краще отримувати з офіційних джерел – сайтів органів державної влади та управління. Періодичні видання мають бути науковими, фаховими та актуальними (за останні 3-5 років).

Для повного розкриття теми на належному рівні студент має опрацювати значну кількість з кожної з вищезазначених груп джерел. *Курсові роботи, в яких поверхово та неякісно опрацьовані літературні джерела, засновані лише на двох-трьох джерелах не можуть претендувати на високу позитивну оцінку*

як такі, що не розкрили обрану тему дослідження.

Працюючи з монографічною літературою, спочатку потрібно уважно перечитати зміст книги і відібрати ті її розділи, які найбільш відповідають темі дослідження, і теж зробити виписки.

Особливо уважним слід бути з цифровим матеріалом: в курсовій роботі на всі, узяті із літератури, цифрові дані повинні бути посилання на джерела.

Для успішного збирання матеріалів необхідно в обов'язковому порядку вивчити систему документів статистичної, бухгалтерської та оперативно-технічної звітності. Спочатку необхідно ознайомитись з основною номенклатурою статистичної та/або бухгалтерської звітності. З цією метою можна скористатись річною та квартальною звітністю за три останні роки. Головну увагу слід приділити джерелам інформації з досліджуваних питань.

Існує два способи збирання вихідної інформації. Перший – копіювання окремих звітних документів, в яких міститься потрібна інформація, і другий – виписування потрібних даних в окремі зошити чи на картки. Для написання курсової роботи більш прийнятним є другий спосіб, хоча краще мати повний набір необхідних документів, в яких знаходиться інформація з питань, що вивчаються.

Вибравши показники і методику, слід перейти до безпосереднього аналізу зібраного матеріалу. Тут необхідно подати динаміку основних показників об'єкта дослідження за останні 2 роки. Ці дані можна оформити у вигляді таблиць, діаграм, графіків і т. п. Для кількісної оцінки впливу кожного із чинників на кінцеві результати слід побудувати або використати готові оптимізаційні чи факторні моделі і провести їх аналіз, зробити висновки причинно-наслідкового порядку.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Керівництво написанням курсової роботи здійснюють викладачі відповідних навчальних дисциплін. Перед початком виконання курсової роботи керівником проводиться вступна бесіда, на якій роз'яснюються мета написання курсової роботи, її значення, узгоджується план курсової роботи.

Графік здачі та захисту курсових робіт розробляється керівником і погоджується з навчально-методичною комісією.

В зазначені терміни студент здає завершену і належним чином оформлену курсову роботу, обов'язково реєструючи її на кафедрі у лаборанта. Керівник перевіряє роботу, заповнює рецензію і повертає роботу разом з рецензією студенту на доопрацювання. Перевірка курсових робіт здійснюється викладачем – керівником поза розкладом навчальних занять.

6. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

6.1. Загальні вимоги

У курсовій роботі необхідно стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати дослідження, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології. Курсову роботу подають на кафедру у вигляді спеціально підготовленого переплетеного рукопису та на електронному носії. Стиль курсової роботи відповідає вимогам і нормам наукового стилю, де лаконічність, зрозумілість, прозорість думки та оригінальність ідеї співвідносяться з чіткою мовою, короткими фразами, продуманою формою.

Необхідно і варто висловлювати власну думку (якщо вона має вагомі аргументи), але не слід зловживати займенником “я”. Як правило, особовий займенник “я” замінюється на займенник “ми”, але й він надає тексту відтінку особистого звертання, неофіційного характеру, чого слід уникати. Найчастіше у науковій комунікації переважає використання безособових форм (*досліджено, розглянуто, проаналізовано* тощо). Об’єктивності думки сприяють і безособові речення, пасивні звороти, зворотні дієслова. Текст наукового дослідження має ділитися на пропорційні, логічні, внутрішньо завершені частини (розділи, підрозділи, пункти, підпункти, параграфи, абзаци), де легко встановити причинно-наслідкові зв’язки.

Правила оформлення курсової роботи

Обсяг	До загального обсягу курсової роботи не включаються таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки та подаються в додатках. Обсяг становить близько 25-35 сторінок друкованого тексту при оформленні за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt
Інтервал	Курсову роботу друкують на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу
Шрифт	Кегель – мітел (14 типографських пунктів)
Поля	Текст необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 20-25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм
Титульний аркуш	Зразок титульного листка подається в <i>додатку Ж</i> до цих рекомендацій

Шрифт друку має бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності, ніяких виділень жирним шрифтом і курсивом в тексті не повинно бути (крім заголовків структурних частин та підрозділів).

Щільність тексту повинна бути однаковою. Після того, як робота надрукована, її необхідно уважно прочитати і акуратно виправити всі друкарські помилки. Робота подається до захисту добре вчитаною, без будь-яких помилок і виправлень.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують прописними літерами, без виділення, вирівнюються по центру. Порядковий номер розділу нумерується арабськими цифрами без крапки в кінці. Номер підрозділу формується з номеру розділу та порядкового номеру підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу, вирівнюється по ширині. Відстань між заголовком структурної частини та підрозділом або структурної частини та текстом повинна дорівнювати двом інтервалам. Кожен розділ починається з нового листа. (Приклад оформлення наведено в *Додатку 3*).

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки (підрозділ не є структурною частиною роботи, тому відстань між текстом попереднього підрозділу і заголовком наступного підрозділу та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам).

До загального обсягу роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки, але всі сторінки зазначених елементів роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

Зразок оформлення змісту курсової роботи наведено у *додатку Б*.

6.2. Нумерація

Нумерація сторінок, розділів, пунктів, малюнків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знака №.

Титульний аркуш та зміст є відповідно першою, другою сторінками роботи, хоча на них номер сторінки не ставиться. Нумерація починається із сторінки «3». Номер сторінки проставляють у *правому* верхньому куті без крапки в кінці.

Такі структурні частини роботи як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини друкованої роботи, нумеруються звичайним способом. Якщо в розділі наявні підрозділи, то номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку.

6.3. Ілюстрації, таблиці, формули

Ілюстрації (схеми, графіки) і таблиці подаються в роботі після тексту, де вони згадані. Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією. Якщо ілюстрація розміщена на окремій сторінці роботи, її включають до загальної нумерації сторінок.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих в додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка, наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу), Рис. 1.3, Рис. 2.1. Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу арабськими цифрами. У правому верхньому куті розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера (без знаку номер). Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад, таблиця 1.2 (друга таблиця першого розділу). При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) пишуть слова: «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад, «Продовження табл. 1.2».

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово таблиця в тексті пишуть скорочено, наприклад, «... в табл. 1.2». Заголовки таблиць мають відповідати її змісту, бути короткими, чітко визначеними і повністю відповідати розміру таблиць. Їх розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють і в кінці заголовку крапки не ставлять.

Таблицю розміщують відразу ж після першого згадування про неї в тексті. При використанні формул необхідно дотримуватися певних техніко-орфографічних правил. Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують у середині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули розміщуються симетрично до тексту, виділяться з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишати один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід

перенести після знаків рівності «=» або після знака «+», мінус «-», множення «х», ділення «:».

Формули в курсовій роботі (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу). Номер формули – дробу подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Зразок оформлення таблиць та рисунків подано у *додатку В*, а формул – у *додатку Г*.

6.4. Посилання та цитування

У наукових дослідженнях часто використовуються цитати – дослівні уривки з використаних джерел, щоб за їхньою допомогою обґрунтувати, підтвердити або доповнити власну думку.

Текст цитати береться у лапки і наводиться без жодних змін, зі збереженням особливостей авторського написання, зокрема орфографії, пунктуації і шрифтових виділень, джерело, звідки запозичена думка, вказується в квадратних дужках (наприклад: [4, с. 4] – джерело 4, сторінка 4).

Строго забороняється ПЛАГІЮВАТИ, тобто видавати запозичений текст за власний без посилань!

Посилатися рекомендується на останні видання публікації.

Звертаємо увагу дослідників на те, що у випадку використання відомостей, матеріалів з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в роботі.

Для підтвердження власних аргументів автору необхідно наводити цитати з авторитетного джерела. Це вимагає точного відтворення цитатного тексту. *Стиль лапок має бути однаковим по всьому тексту роботи.* Вимоги до цитування такі:

- текст цитати починається та закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання;

- цитування повинно бути без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора;

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

- при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами) треба бути граматично точними у викладі думок автора і давати посилання на відповідне джерело і його автора.

6.5. Список використаних джерел

Список використаних джерел розміщується після основного змісту роботи. Літературні джерела оформлюються згідно стандарту Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 (Додаток Ж)

Список літератури за всією курсовою роботою **повинен складати не менше 20 джерел (включаючи законодавчу та нормативну базу).**

6.6. Додатки

Додатки оформляються як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи, додатки не нумеруються.

Як правило, кожен додаток починається з нової сторінки. Він має заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово: «Додаток _» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад: Додаток А, Додаток Б і т.д. Один додаток позначається як додаток А.

6.7. Рекомендації до підготовки презентації на захист

Доповідь на захисті курсової роботи може бути підкріплена презентацією. Для підготовки презентації на захист використовуються відповідні програми – Microsoft PowerPoint або OpenOffice.org Impress.

Перше, на що потрібно звернути увагу під час підготовки презентації – презентація має супроводжувати вступне слово на захисті, а не замінювати його повністю.

Для того, щоб презентація не зіпсувала захисне слово, а залишилася яркою й такою, що закарбовується у пам'яті, **радімо врахувати зазначені нижче рекомендації до підготовки презентації.**

1. Використовуйте найпростіші шаблони без складних візерунків та кольорів. Шрифт презентації, відповідно, також має бути простим й не екзотичним – чорний **Times New Roman** або **Tahoma**. Розмір шрифту має бути не менше **24**. Відповідно для заголовків – ще більшого розміру.

2. Жодних фонових фотографій – їх потрібно виносити на окремі слайди.

3. Протягом усієї презентації використовуйте поєднання **не більше 2-х кольорів**.

4. Не робіть складну анімацію. Краще взагалі її не використовувати. Усі ефекти відволікають від суті презентації.

5. Заголовки виділяються кольором, жирним шрифтом, допускаються підкреслювання. Інші фрази в тексті оформлюються звичайно, але підкреслюються чи виділяються головні положення, думки, тобто те, на що ви хочете звернути увагу. Головне тут – знати міру.

6. **Тексту має бути мало.** Текст слайду підкреслює або ілюструє слова виступу. Недоречно промовляти все, що написано на слайді.

Це можуть бути якісь цифри, фактичні дані, приклади, які довго промовляти в усному мовленні чи важко сприймати на слух. Смысл та ідея слайду повинні бути зрозумілими при першому погляді на нього. Якщо аудиторія переключиться на обдумування значення заплутаного слайду, вона вже не сприйматиме Вашу доповідь – те, заради чого усі й збираються на захисті. Деякі досвідчені презентатори радять обмежитися п'ятьма словами у рядку на кожному рядку й п'ятьма рядками на кожному слайді. Пам'ятайте, що **слайд – допоміжний засіб** під час усної доповіді.

7. Не розміщуються на слайдах великі таблиці, схеми й діаграми. Якщо вони дійсно важливі для виступу, їх можна навести у роздатковому матеріалі й роздати кожному члену комісії (у такому випадку економія паперу недоречна). Під час виступу членам комісії пропонується ознайомитися з матеріалом. При поясненні таблиць необхідно говорити, чому відповідають рядки, а чому – стовпці.

8. Для найшвидшого повернення до тих моментів, які можуть зацікавити членів комісії й слухачів у аудиторії, можна зробити гіперпосилання.

9. Не слід весь час дивитись на слайди під час презентації.

Необхідно підтримувати зоровий контакт з аудиторією.

10. Намагайтеся самотійно перемикає слайди. Часто виставляється автоматичне перемикає слайдів за часом, щоб спростити собі роботу. Під час показу людина починає нервувати, або говорити швидше. Як результат – мовлення не відповідає інформації на екрані цілком і повністю. Виникає необхідність повернутися назад, що остаточно руйнує показ. Вирішити проблему перемикає слайдів можна наступним чином:

1) перемикає самотійно (найнадійніший спосіб): заздалегідь розберіться, якими клавішами перемикаються слайди; 2) домовитися з товаришем: він може в певних місцях Вашої доповіді (слід позначити їх у тексті промови) перемикає слайди. Якщо заздалегідь домовитися не вдається, можна

перемикати слайд за “умовним” сигналом, наприклад “... а на наступному слайді ми бачимо”, “Наступний слайд, будь ласка”. На жаль, під час затримки слайдів на захисті студенти губляться, багатозначно дивлячись на помічника, не кажучи при цьому ані слова, що призводить до затримки слайдів, що знижує якість презентації. Отже, **не бійтеся говорити**.

11. При правильному плануванні презентації спочатку відображається новий слайд й аудиторії надається певний час на те, щоб прочитати й засвоїти інформацію, а потім йдуть коментарі доповідача, які уточнюють і доповнюють показане на екрані.

12. Увагу членів комісії має бути сконцентровано в більшій мірі на Вас, а не на презентації. Вони повинні іноді дивитися на слайди, але Ви завжди повинні керувати їхньою увагою, тримати зоровий контакт, відсилати до потрібної інформації на слайді чи до потрібної сторінки

у роздатковому матеріалі. **Не бійтеся спілкуватися з членами комісії!** Вони широкі цікавляться темою Вашої роботи й результатами, отриманими під час проведеного дослідження.

13. **Відредагуйте презентацію перед виступом.** Іноді доповідачі не звертають уваги на грамотність оформлення слайдів. Слайди повинні бути вивіреними, а помилки друку чи орфографії, як у написанні основного тексту, так і у прикладах ілюстративного матеріалу неприпустимі. Неграмотне оформлення слайдів значно знижує Ваші шанси на відмінну оцінку і є для лінгвіста-перекладача зовсім неприпустимим, адже він працює з мовами.

14. **Уважно осмисліть кожен слайд.** Перед тим, як скласти слайд, дайте собі відповідь на такі питання: як ідея цього слайду розкриває основну ідею усієї презентації? Що буде на слайді? Про що говоритиметься? Як буде зроблено перехід до наступного слайду? Тому рекомендуємо робити презентацію паралельно з текстом захисного слова.

15. Презентація має бути короткою, чіткою, показувати тільки суть роботи. Нижче наводимо приблизну схему презентації курсових робіт. Її можна взяти за основу при створенні власної презентації.

Структура презентації курсової роботи.

Слайд 1. Назва роботи, ПІБ студента-автора курсової і наукового керівника (додатково надається вчений ступінь та звання).

Слайд 2. Мета та завдання роботи.

Слайд 3. Об’єкт та предмет дослідження.

Слайд 4. Методи дослідження.

Слайд 5. Зміст та структура роботи (коротко, основна частина та її розділи).

Слайд 6. Визначення основних понять, які досліджуються в роботі (окрім самої дефініції вказується ПІБ автора визначення та джерело).

Слайди з результатами практичного дослідження. Навести найцікавіші приклади (оформлені курсивом, як і в тексті роботи), які найбільш яскраво демонструють результати. Переклад наводиться поряд з правого боку, як і в тексті роботи, за необхідності, виділяються і в тексті оригіналу, і в тексті перекладу важливі моменти жирним шрифтом.

Слайди із загальними висновками дослідження.

Слайди з рекомендаціями чи окресленням перспектив майбутніх досліджень.

Останній слайд – *Дякуємо за увагу!*

У середньому кількість слайдів у презентації роботи – 12–15. Тобто презентація до захисту навчально-наукової чи кваліфікаційної роботи є своєрідними тезами до захисту роботи, Вашим планом і дозволеною опорою для виступу.

7. ПОРЯДОК ПОДАННЯ І ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Завершена, підписана студентом курсова робота здається у визначені цикловою комісією фінансово-економічних дисциплін строки, реєструється та передається керівникові на рецензію. На підставі рецензії керівника вирішується питання про допуск курсової роботи до захисту.

Курсова робота допускається до захисту, але *повертається на доопрацювання*, якщо:

- тема розкрита недостатньо, матеріал якогось розділу не розкриває теми;
- відсутні посилання на джерела інформації, а є запозичення в тексті роботи;
- вступ та висновки не відповідають вимогам, змістом не пов'язані з темою курсової роботи.

Курсова робота *не допускається до захисту*, якщо:

- не розкрито два розділи з трьох;
 - робота неохайно оформлена;
 - роботу списано з літературних джерел, тобто вона не має самостійного характеру;
 - тему роботи не розкрито;
 - робота не має практичного характеру;
 - готова робота здається пізніше, як за 10 днів до захисту.
- Попередня оцінка курсової роботи в рецензії звучить так:
- робота допускається до захисту;

- робота не допускається до захисту;
- робота допускається до захисту за умовою, що будуть усунені всі недоліки.

Остаточна оцінка залежить від того, як:

- студент виступить при захисті;
- студент відповідає на питання щодо змісту курсової роботи в розрізі теми;
- якісно виконана робота.

Курсова робота, яка не відповідає вимогам, повертається студенту на доопрацювання.

При захисті курсової роботи студент повідомляє про мету, зміст і основні результати роботи, приділяючи особливу увагу активним та пасивним операціям досліджуваного об'єкта, висвітленню конкретних фінансових проблем, а також обґрунтуванню пропозицій. Процедура захисту включає відповіді на питання членів комісії.

Позитивна оцінка курсової роботи свідчить про відповідність студента критеріям професійної підготовки.

У разі негативної оцінки результатів захисту студент має право на повторний захист даної курсової роботи (переробленої і доповненої).

Досвід і підсумки захисту, запропоновані рекомендації й пропозиції узагальнюються і використовуються кафедрою для подальшого підвищення якості курсових робіт, удосконалення їх тематики, організації виконання і керівництва.

Найбільш якісні, змістовні курсові роботи рекомендуються на конкурс курсових робіт, учасники і переможці якого заохочуються морально і матеріально, також вони можуть бути продовжені як наукове дослідження.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Якість виконання і захисту курсових робіт оцінюється за такими критеріями:

- науковий рівень роботи;
- практичне спрямування роботи;
- самостійність студента у викладенні матеріалу теми;
- логіка розкриття теми, стиль;
- оформлення матеріалів курсової роботи, схем, графіків;
- використання (застосування) наведених пропозицій в практичній діяльності підприємств, установ.

Критерії оцінювання курсової роботи наступні:

Оцінка «*відмінно*» виставляється тоді, коли студент вільно володіє проблематикою курсової роботи, здійснює самостійний аналіз опрацьованого матеріалу, використовує широке коло наукових праць, в тому числі іноземних, робота відповідає вимогам щодо оформлення. Робить висновки.

Оцінка «*добре*» виставляється тоді, коли студент при захисті, виявивши належну підготовку, допускає неточності у трактуванні окремих проблем, відчуває певні труднощі в узагальненні теоретичного матеріалу.

Оцінка «*задовільно*» ставиться тоді, коли студент орієнтується в тематиці роботи, але не може зробити висновки аналізу, пов'язати теоретичні узагальнення, є незначні недоліки в змісті та оформленні роботи.

Оцінка «*незадовільно*» ставиться тоді, коли не може викласти основні положення теми і зробити відповідні висновки і узагальнення, оформлення курсової роботи не відповідає вимогам. Тема роботи не розкрита.

У заліково-екзаменаційну відомість виставляється підсумкова оцінка за курсову роботу в цілому з врахуванням терміну подання курсової роботи, якості її виконання та якості презентації на захисті за шкалою ECTS й національною шкалою:

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка курсової роботи за 100- бальною шкалою	Оцінка курсової роботи за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	66-69	3 (задовільно)
E	60-65	
FX	21-59	2 (незадовільно) з можливістю повторного захисту курсової роботи
F	0-20	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним виконанням курсової роботи

Робота з незадовільною оцінкою **FX** підлягає переробці протягом терміну, встановленого деканатом. Курсові роботи не подані і не зареєстровані у встановленому порядку, незахищені або повторно незахищені вважаються не виконаними з обов'язковим повторним виконанням курсової роботи.

ДОДАТКИ

Додаток А

Тематика курсових робіт з дисципліни «Фінанси»

1. Соціально-економічна сутність фінансів як особливої форми економічних відносин.
2. Еволюція, сучасний стан та перспективи розвитку комерційних та некомерційних фінансових послуг в Україні.
3. Зміст, організація і шляхи вдосконалення фінансового контролю.
4. Проблеми оздоровлення фінансової системи України в умовах глобалізаційних перетворень.
5. Організація управління фінансами в Україні та шляхи його вдосконалення.
6. Фінансовий механізм та проблеми його становлення в Україні.
7. Підвищення результативності державного фінансового контролю.
8. Роль фінансових кластерів у забезпеченні розвитку економіки України.
9. Фінансові ресурси держави: проблеми формування та ефективного використання.
10. Державний фінансовий контроль як інструмент бюджетної політики держави.
11. Елементи контролінгу ефективності використання бюджетних коштів.
12. Концептуальні заходи щодо управління бюджетними ресурсами в Україні.
13. Вплив податкової політики на економічну і соціальну стабільність підприємств.
14. Удосконалення податкового механізму на основі визначення податкового потенціалу.
15. Роль податкової системи в інвестиційній політиці України.
16. Фінансова незалежність органів місцевого самоврядування та шляхи її забезпечення.
17. Пенсійне забезпечення в Україні та шляхи його розвитку.
18. Джерела формування доходів державних цільових фондів України.
19. Організаційні та правові норми функціонування цільових фондів зарубіжних країн.
20. Державний кредит та його розвиток в Україні.
21. Державні запозичення та фінансова безпека української держави.
22. Створення сталої FinTech-екосистеми в Україні.
23. Вплив світової пандемії на зростання FinTech.
24. Дослідження глобального та локального FinTech-ринків.
25. Діагностика економічної безпеки фінансових установ.

Тематика курсових робіт з дисципліни «Теорія грошей»

1. Гроші як загальновартісний еквівалент у сучасній ринковій економіці.
2. Визначення, характеристика та еволюція функцій грошей.
3. Попит і пропозиція грошей як об'єкти грошово-кредитного регулювання.

4. Роль золота і сучасних грошей в економічному розвитку країни.
5. Аналіз стану та перспективи розвитку ринку платіжних карток в Україні.
6. Механізм зміни (регулювання) грошової маси в обороті.
7. Способи грошової емісії та забезпечення її оптимізації.
8. Механізм наповнення держбюджету за рахунок грошової емісії й її наслідки.
9. Взаємозв'язок обсягу грошової маси та її структури з економічним зростанням у державі.
10. Необхідність, методи та моделі грошових реформ.
11. Світовий досвід і перспективи розвитку електронних грошей в Україні.
12. Організація та перспективи розвитку платіжного обороту в Україні.
13. Система безготівкових розрахунків: сутність, принципи організації.
14. Проблеми та перспективи розвитку системи безготівкових розрахунків в Україні.
15. Платіжна криза: поняття, сутність і способи подолання.

Тематика курсових робіт з дисципліни «Теорія кредиту»

1. Банківський кредит, проблеми розвитку кредитних відносин в Україні.
2. Кредитні операції НБУ і політика рефінансування.
3. Кредитні операції комерційних банків, механізм їх проведення.
4. Небанківські фінансово-кредитні установи, їх види, та особливості функціонування в Україні.
5. Сутність, призначення та види фінансового посередництва.
6. Національний банк України, його функції та становлення.
7. Формування та розвиток банківської системи в Україні.
8. Особливості виникнення, становлення та розвитку комерційних банків в Україні.
9. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини України.
10. Порівняльна характеристика функціональних форм грошей
11. Ринок позикового капіталу та його роль в ринковій економіці
12. Економічна природа, функції і форми кредиту
13. Сутність, основа організації та еволюція кредитної системи України
14. Проблеми становлення та функціонування фондового ринку України
15. Позичковий капітал, особливості його нагромадження та використання в Україні

Тематика курсових робіт з дисципліни «Казначейська справа»

1. Державна казначейська служба України та її роль в системі фінансових органів України.
2. Державна казначейська служба України та її роль у забезпеченні процесу бюджетного фінансування.
3. Казначейське обслуговування державного бюджету за видатками та контроль за використанням бюджетних ресурсів
4. Єдиний казначейський рахунок: сутність та механізм функціонування.

5. Казначейська система обслуговування бюджетів: ефективність функціонування та механізм управління.

6. Державна казначейська служба України в системі управління державними фінансами.

7. Фінансування розпорядників бюджетних коштів із державного бюджету: діюча практика та перспективи розвитку.

8. Державна казначейська служба України в системі управління місцевими фінансами.

9. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів за доходами і видатками: проблеми та перспективи.

10. Функції Державна казначейська служба України щодо управління державним боргом.

11. Сутність бухгалтерського обліку в органах Державна казначейська служба України.

12. Звітність про виконання державного та бюджетів.

13. Основні напрями облікової політики Державна казначейська служба України.

14. Контроль у системі казначейства в Україні.

15. Зарубіжний досвід організації та проведення бюджетного контролю.

Тематика курсових робіт з дисципліни «Фінансовий ринок»

1. Особливості розвитку фінансового ринку в Україні.

2. Стратегія розвитку фінансового ринку України.

3. Цінні папери як вид фінансових інструментів в Україні.

4. Основні тенденції розвитку сучасних зарубіжних фінансових ринків.

5. Тенденції розвитку фінансового ринку України.

6. Розвиток фондових ринків країн Східної Європи.

7. Розвиток фондових ринків в країнах Латинської Америки.

8. Державне регулювання фінансового ринку в Україні.

9. Саморегулювні організації, їх функції та роль на фінансовому ринку.

10. Розвиток саморегулювання на фінансовому ринку України.

11. Міжнародні стандарти регулювання фінансового ринку.

12. Розвиток законодавства в сфері функціонування ринку капіталів (фондового ринку) в Україні.

13. Правові основи розвитку інфраструктури фінансового ринку в Україні.

14. Особливості функціонування інститутів спільного інвестування в Україні.

15. Розвиток нових для українського біржового ринку фінансових інструментів.

Тематика курсових робіт з дисципліни «Фінанси підприємства»

1. Джерела формування та ефективність використання фінансових ресурсів підприємства.

2. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємства.

3. Формування та використання прибутку підприємства.

4. Фінансове планування на підприємстві та напрями його вдосконалення.
5. Безготівкові розрахунки та їх організація на підприємстві.
6. Формування та ефективність використання оборотних активів підприємства.
7. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності підприємства.
8. Оцінка фінансового стану підприємства та шляхи його стабілізації.
9. Оцінка ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.
10. Оподаткування прибутку підприємств та шляхи його вдосконалення.
11. Амортизаційна політика підприємства та її вплив на формування фінансових ресурсів.
12. Оцінка фінансової стійкості підприємства.
13. Оцінка ділової активності підприємства.
15. Банківське кредитування підприємств та шляхи його вдосконалення.

Тематика курсових робіт з дисципліни «Міжнародні фінанси»

1. Україна у сучасному міжнародному фінансовому ринку.
2. Міжнародний валютний фонд і проблеми фінансової стабілізації в Україні.
3. Іноземне інвестування як інструмент економічного відродження України.
4. Фінансові засади розвитку зовнішньоторговельних зв'язків України в умовах глобалізації.
5. Фінансовий механізм управління іноземним інвестуванням: світовий досвід і Україна.
6. Стратегія взаємодії України з міжнародними фінансовими організаціями.
7. Розвиток валютного ринку України (формування та механізм функціонування).
8. Валютне регулювання експортно-імпортової діяльності в Україні.
9. Фінансова політика транснаціональних корпорацій та її особливості в Україні, Європі, Америці, Азії.
11. Система трансфертного ціноутворення транснаціональної корпорації.
12. Міжнародний банківський бізнес в Україні (розвиток та специфіка регулювання), країнах Європи, Азії, Америки.
13. Розвиток системи міжнародних розрахунків.
14. Міжнародні операції комерційних банків та їх розвиток (на прикладі конкретного банку).
15. Світові фінансові центри: їх розвиток та перспективи.

Тематика курсових робіт з дисципліни «Страховання»

1. Порівняльний аналіз організації страхового фонду суспільства.
2. Ризики в особистому страхуванні та можливість їхнього страхування.
3. Порівняльний аналіз ризиків в особистому страхуванні та страхуванні відповідальності.
4. Особливості розвитку національного страхового ринку.

5. Формування інфраструктури національного страхового ринку.
6. Сучасний стан страхового ринку України та перспективи його розвитку.
7. Проблема капіталізації українських страхових компаній та її роль для розвитку національної страхової економіки.
8. Особливості державного регулювання страхового ринку.
9. Напрями вдосконалення державної політики в галузі страхування.
10. Призначення та принципи державного антимонопольного регулювання в галузі страхування.
11. Проблеми розвитку ринку особистого страхування в Україні.
12. Перспективи впровадження в Україні системи обов'язкового медичного страхування.
13. Порівняльний аналіз систем медичного страхування у зарубіжних країнах.
14. Проблеми і перспективи розвитку медичного страхування в Україні.
15. Проблеми та перспективи розвитку страхування підприємницьких ризиків в Україні.

Тематика курсових робіт з дисципліни «Банківська система»

1. Банки та їх роль у житті людини.
2. Банки та їх участь у регулюванні пропозиції на грошовому ринку.
3. Банківські реформи та історія розвитку банківської справи в Україні.
4. Банківські системи розвинутих країн світу на сучасному етапі.
5. Банківські системи окремих пострадянських країн та особливості їх функціонування.
6. Валютна політика НБУ та механізм її реалізації.
7. Економічна безпека банківської системи країни.
8. Електронні банківські послуги населенню: світовий досвід та перспективи розвитку в Україні.
9. Європейська система центральних банків на сучасному етапі.
10. Ліквідність банківської системи України: сучасний стан та проблеми регулювання.
11. Механізм нарощування ресурсного потенціалу банківської системи.
12. Міжнародний валютний фонд та його кредитна діяльність.
13. Національний банк України – центральний банк країни.
14. Особливості здійснення контролю за проблемними банками.
15. Ризики у банківській діяльності, їх сутність та способи запобігання.

Тематика курсових робіт з дисципліни «Бюджетна система»

1. Формування та перспективи розвитку бюджетної системи України.
2. Правові і організаційні основи бюджетної системи України.
3. Бюджет як інструмент реалізації соціально-економічних програм.
4. Роль Державного бюджету України в соціально-економічному розвитку суспільства.
5. Бюджетний дефіцит, його причини, наслідки, шляхи подолання.

6. Управління державним боргом та його обслуговування.
7. Напрями бюджетної політики України на сучасному етапі.
8. Бюджетне планування та його удосконалення.
9. Застосування програмно-цільового методу бюджетному процесі.
10. Сучасні тенденції формування доходів державного бюджету.
11. Податкові надходження доходів державного бюджету.
12. Планування видатків державного бюджету.
13. Аналіз видатків Державного бюджету України.
14. Склад і характеристика видатків бюджетів
15. Місцевий бюджет, його значення і роль у соціально- економічному розвитку території.

Примітка: При виборі теми курсової роботи студент має право запропонувати власну тему, погоджену з викладачем.

Приклад оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БЮДЖЕТНОГО ДЕФІЦИТУ.....	5
1.1. Економічна сутність бюджетного дефіциту та причини його виникнення.....	5
1.2. Види дефіциту бюджету.....	8
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ БЮДЖЕТНОГО ДЕФІЦИТУ В УКРАЇНІ ЗА 2010-2013 РОКИ.....	11
2.1. Джерела фінансування та покриття бюджетного дефіциту..	11
2.2. Характеристика щомісячної динаміки дефіциту бюджету...	16
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ СКОРОЧЕННЯ ТА ЗБАЛАНСОВАНOSTІ БЮДЖЕТНОГО ДЕФІЦИТУ.....	20
3.1. Управління бюджетним дефіцитом.....	23
3.2. Напрями зменшення бюджетного дефіциту.....	25
ВИСНОВКИ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	30
ДОДАТКИ.....	35

Приклад оформлення таблиць та рисунків

Таблиця 1.1

Місцеві запозичення у країнах Європейського Союзу

Країна	2002		2007		2012	
	млн. євро	% ВВП	млн. євро	% ВВП	млн. євро	% ВВП
1	2	3	4	5	6	7
Німеччина	420490,0	21,8	492885,0	23,4	530932,0	24,9
Бельгія	29223,1	13,0	30294,2	11,7	29100,6	10,9
Італія	94881,0	8,8	116549,0	9,2	123354,0	9,5
Іспанія	54138,8	10,3	63728,5	9,2	66807,9	9,0
Нідерланди	41764,0	11,8	38158,0	8,6	38460,0	8,5

Джерело: розраховано автором за [подається посилання на джерело відповідно до списку літератури]

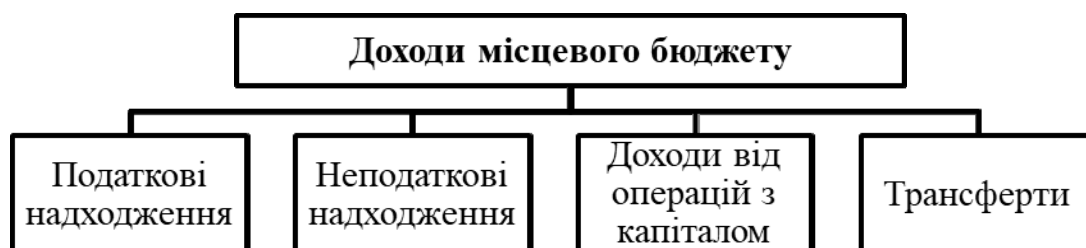

Рис.1.1 Класифікація доходів місцевого бюджету

Джерело: узагальнено автором за [подається посилання на джерело відповідно до списку літератури]

Приклад оформлення формул

Встановлено, що між доходами місцевих бюджетів і рівнем валового регіонального продукту існує пряма лінійна залежність, яка описується моделлю:

$$y_x = -51,18 + 0,075 x, \quad (1.3)$$

де y_x – модельне значення надходжень до бюджету, млн. грн.;

x – валовий регіональний продукт, млн. грн.

Приклади оформлення списку використаних джерел
(з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Алефіренко М.Ф. Теоретичні питання фразеології. Харків : Вища школа, 1987. 135 с. 2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ : Академія, 2004. 344 с. 3. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської і української мов. Вінниця : Нова книга, 2008. 248 с. 4. Зубрицька М. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття. Львів : Літопис, 1996. 633 с. 5. Кагановська О. М. Текстові концепти художньої прози (на матеріалі французької романістики середини ХХ сторіччя) : монографія. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2002. 292 с.
Два автори	1. Верещагин Е. М., Костомаров В. Г. Лингвострановедческая теория слова. Москва : Русский язык, 1980. 320 с. 2. Шейко В. М., Кушнарченко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. Вид. 6-те, переробл. і допов. Київ : Знання, 2008. 310 с. 3. Evans V., Green M. Cognitive Linguistics: An Introduction. Edinburg : Edinburg University Press, 2006. 857 p. 4. Lakoff G., Johnson M. Metaphors We Live By. Chicago : University of Chicago Press, 1980. 590 p.
Три автори	1. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 2. Тичер С., Мейер М., Водак Р. Методы анализа текста и дискурса. Харьков : Гуманитарный центр, 2009. 356 с. 3. Gasser U., Cortesi S., Malik Momin M. Youth and Digital Media : From Gaudin F., Guespin L. Initiation à la lexicologie française. De la néologie aux dictionnaires. Bruxelles : Éditions Duculot, 2000. 358 p.

Чотири і більше авторів	1. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с. 2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін. Київ : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. 115 с. 3. Historical Thesaurus of the Oxford English Dictionary: with additional materials from "A Thesaurus of Old English"/ Kay Ch., Roberts J., Samuels M., Wotherspoon I. vol. I. : Thesaurus, vol. II : Index. Oxford, 2009. 4448 p. 4. The Compact Edition of the Oxford English Dictionary / by Herbert Coleridge, Frederick J. Furnivall, James A. H. Murray, Charles Talbut Onions. In 2 Vol. Oxford, 1971. 516 p.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / За ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с. 2. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : зб. наук. праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. Чернівці : Рута, 2007. 310 с. 3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця ХІХ–початку ХХ століття : антологія / упоряд. : Л. Таран, О. Лагутенко. Київ : Граніт-Т, 2007. 190 с. 4. Le Petit Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française / rédaction dirigée par Alain Rey, Josette Rey-Debove. Paris : Dictionnaires le Robert, 1992. 2175 p.
Без автора	1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / укл. і гол. ред. В. Т. Бусел. Київ, Ірпінь : ВТФ "Перун", 2005. 1728 с. 2. Українська мова : Енциклопедія / ред. кол. В. М. Русанівський, О. О. Тараненко та ін. Київ : "Укр. енциклопедія", 2004. 832 с. 3. Українські приказки, прислів'я і таке інше / уклад. М. Номис. Київ : Либідь, 1993. 768 с. 4. Chambers Dictionar of Idioms: English-Ukrainian semibilingual. Київ : Всеуuito, 2002. 475 с. 5. Origins: A Short Etymological Dictionary of Modern English / ed. by E. Partridge. London, New York : Routledge, 2006. 4246 p. 6. The Oxford Dictionary of English Proverbs / ed. By F. P. Wilson. Oxford : Clarendon Press, 1992. 930 p.

Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол. : І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд. : Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с. 3. Чуланова Г.В. Синтаксичні засоби вираження емоцій у текстах-регулятивах. Філологічні трактати. 2012. Т. 4. No 4. С. 104–108. 4. The Oxford English Dictionary / ed. by James A. H. Murray, Henry Bradley, William Alexander Craigie, Charles Talbut Onions. In 12 Vol. Oxford, 1933. 611 p
Автореферати дисертацій	1. Андрійченко Ю. В. Динаміка гендерних змін в іспаномовних картинах світу : автореф. дис. ...д. філол. наук : спец. 10.02.05. Київ, 2017. 30 с. 2. Дудолодова О. В. Динаміка мовної репрезентації гендера в англійському публіцистичному дискурсі (друга пол. ХХ ст.–поч. ХХІ ст.) : автореф. дис. ...канд. філол. наук : спец. 10.02.04. Харків, 2003. 20 с. 3. Емірсуїнова Г. І. Лексикон сучасного фемінізму (на матеріалі англійської мови) : автореф. дис. ...канд. філол. наук : спец. 10.02.04. Київ, 2003. 20 с.
Дисертації	1. Борисенко Н. Д. Гендерний аспект репрезентації персонажного мовлення в англійських драматичних творах кінця ХХ століття : дис ...канд. філол. наук : спец. 10.02.04. Житомир : ЖДПУ ім. І. Франка, 2003. 231 с. 2. Кагановська О. М. Текстові концепти художньої прози : когнітивна та комунікативна динаміка (на матеріалі французької романістики середини ХХ сторіччя) : дис. ... д-ра філол. наук : спец. 10.02.05. Київ: КНЛУ, 2003. 383 с. 3. Козачишина О. Л. Лінгвістичні прояви гендерних характеристик англійських художніх текстів (на матеріалі американської прози ХХ сторіччя) : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04. Київ : КНЛУ, 2003. 316 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. Офіційний вісник України. 2017. № 4. С. 530–543. 2. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 3. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. №1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).

	4. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. Офіційний вісник України. 2017. № 20. С. 136–141. 5. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№178–179). С. 10–22.
Архівні документи	1. Лист Голови Спілки “Чорнобиль” Г. Ф. Лєпіна на ім’я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об’єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна : МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472 ; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей : пат. 76509 Україна. № 2004042416 ; заявл. 01.04.2004 ; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС ; 06- 1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с. : ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр “Харьк. физ.-техн. ин-т”; ХФТИ 2006-4).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010–02–18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).

	3. ДСТУ 7093:2009. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами. (ГОСТ 7.11–2004 (ИСО 832:1994), MOD; ISO 832:1994, MOD). [Чинний від 2010–04–01]. Вид. офіц. Київ : держспоживстандарт України, 2009. III, IV, 82 с. (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).
Каталоги	1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад. : Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд. : М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні показники	1. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 2. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад. : Н. М. Загородна та ін. ; наук. ред. Т. В. Марусик ; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 3. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні показники (1856–2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
Частина видання: книги	1. Андрійченко Ю. В. Функціонування гендених стереотипів в іспаномовному просторі : лінгвопрагматичний аспект : монографія. Київ, 2014. С. 151–169. 2. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. Михайло Баймуратов : право як буття вченого : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 3. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. Тридцять лет с экологическим правом : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212. 4. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Вінниця : Нова книга, 2005. С. 195–197. 5. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. Адміністративне право України :

	підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Епик Е. А. Гендерный аспект оценочных сентенций. Сучасні проблеми та перспективи дослідження романських і германських мов і літератур : зб. тез. конф. Донецьк : ДонНУ, 2004. С. 125–127. 2. Журкова О. Когнитивные механизмы формирования коннотативного значения фразеологических единиц (на материале английского и украинского языков). Cercet ri actuale de ling istic rom n n memoriam Ion Dumeniuc – 80 de ani de la na tere: materialele conferin ei cu participare interna ional , 12 mai, 2016. Chi in u : CEP USM, 2016. P. 113–116. 3. Миронова Н. В. Qu'est-ce qu'un concept? Матеріали Загальноінст. відкрит. конф., присвяч. 60-річчю Горлів. держ. пед. ін-т іноз. мов. Горлівка : Вид-во ГДПІМ, 2009. С. 205–208. 4. Миронова Н. В. Quatre idées du concept. Проблеми іноземної філології і перекладу : матеріали ІІІ Всеукр. наук.-практ. конф. молодих науковців. Київ : Освіта України, 2016. С. 405. 5. Стародєдова О. Фразеологічні одиниці з компонентом-фітонімом української та англійської мов у зіставному аспекті. Психолого-педагогічні проблеми освіти і виховання в умовах глобалізації та інтеграції освітніх процесів : тези доповідей наук. конф. кафедри ЮНЕСКО КНЛУ, м. Київ, 12 грудня 2007 р. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2007. С. 213–215.
Частина видання довідкового видання	1. Береза Т. А. Практичний англо-український словник фразеологічних синонімів. Львів : БаК, 2011. С. 40–60. 2. Корнилова Е. Н. Французская литература : справ.-библиогр. указ. Н. Новгород : МКУК ЦБС Московского района : ЦРБ им. Пушкина, 2015. С. 54–55. 3. Олійник І. С., Сидоренко М. М. Українсько-російський і російсько-український фразеологічний тлумачний словник. Київ : Рад. школа, 1991. 400 с. 4. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля, 2006. С. 37–61. 5. Словник-довідник з культури української мови / укл. Д. Гринчишин, А. Капелюшний та ін. Київ : Знання, 2006. 367 с. 6. Чемеркін С. Г. Мова інтернет-комунікації. Українська мова : енциклопедія. Вид. 3-тє. Київ : Українська енциклопедія, 2007. С. 365–366.

Частина видання: продовжуваного видання	1. Дмитренко О. П. Мотиваційні процеси та їх типи у фразеологічному фонді сучасної німецької мови (на матеріалі фразеологічних одиниць соціально-економічної сфери). Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Серія: Філологічні науки. 2012. Кн. 1. С 110–113. 2. Круковський В. І. Концепти суб'єктивність / об'єктивність, модалізація / модальність та засоби їх вираження в мові та мовленні: питання теорії (на матеріалі французької мови). Філологія. Педагогіка. 3. Психологія : наук. вісн. каф. ЮНЕСКО КНЛУ. гол. ред. З. О. Валюх. Вип. 35. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2017. С. 166–188. 4. Миронова Н. В. Les noms de métier, fonction, grade ou titre dans la langue française : l'histoire de leur féminisation. Проблеми семантики слова, речення та тексту : зб. наук. пр. М-во освіти і науки України, Київ. нац. лінгвіст. ун-т. / від. ред. Н. М. Корбозерова. Вип. 39. Київ : Логос, 2017. С. 60–69.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. Часопис Київського університету права. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Косович О. В. Принципи мовної централізації (на прикладі французької мови). Серія Філологія : наук. вісн. Міжнар. гуманіт. ун-ту : зб. наук. пр. Вип 32 (2). Одеса, 2018. С. 57–60. 3. Круковський В. І. Концепт, термін, дефініція і спеціалізований дискурс. Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики : зб. наук. пр. Вип. 24. Київ : Логос, 2013. С. 188–199. 4. Мартынюк А. П. Методологические основы сопоставительного анализа этнокультурных концептов “ФЕМИНИННОСТЬ” и “МАСКУЛИННОСТЬ” (на материале британской и украинской паремии). Вісник Сумського державного університету. Серія “Філологічні науки”. No 4 (50). Суми : Вид-во СумДУ, 2003. С. 139–144. 5. Фесенко В. КІТ У ЧОБОТЯХ, або Фрагментарні роздуми на теми французької літератури останнього десятиліття. Всесвіт. 2003. No 5–6. С. 139–146.

Електронні ресурси	1. Венжинович Н. Фраземи української мови з ономастичним компонентом у лінгвокультурологічному висвітленні. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/8346/1/Venzh no ch.pdf (дата звернення 14.09.2018). 2. Глазова О. П. Вивчення неологізмів. 2013. URL : http://elibrar . ubg.edu.ua/ 26/1/O _ Glazo a _10 _ IP.pdf(дата звернення: 11.09.2016). 3. Енциклопедичний словник крилатих слів і виразів / автор-упорядник Вадим Серов. URL: http://bibliograph.com.ua/encSlo /18/111.htm (дата звернення 12.09.2018). 4. Bohlken B. The Idiom Experience. ETC. : A Review of General Semantics. Vol. 53, No. 2, 1996. URL: https://www.questia.com/library/journal/1G1- 19726532/the-idiom-experience (дата звернення 07.08.2018). 5. Stockwell R. English Words: History and Structure. New York : Cambridge University Press, 2001. 221 p. URL : http://dlia.ir/Scientific/e_book/ Modern _ English _/005714.pdf. (дата звернення: 15.08.2018).
--------------------	---

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Економіко-правовий факультет

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни

«.....»

на тему:

Виконав/ла: студент/ка _
курсу спеціальності _____

Науковий керівник: _____

Оцінка: за нац. шкалою _____ кількість балів: _____ ECTS _____

Члени комісії: _____
(підпис) (вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

(підпис) (вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

(підпис) (вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Одеса 2021

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Економіко-правовий факультет
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування**РЕЦЕНЗІЯ**на курсову роботу з _____
(назва дисципліни/дисциплін)

Студента (ки) курсу _____

(прізвище, ім'я, по батькові студента(ки))
на тему

Позитивні сторони роботи

Зауваження та рекомендації

Параметри оцінювання	Максимальна кількість балів	Кількість балів, які виставив викладач
1. Вступ	1-2	
2. Розкриття основної частини	1-40	
3. Висновки	1-3	
4. Відповідність роботи встановленим термінам та вимогам щодо оформлення	1-5	
Сума балів	50	

Роботу виконано на _____ балів і рекомендовано до захисту.

Науковий керівник _____
(прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника)_____ "____" _____ 20__ р.
(науковий ступінь, вчене звання, посада наукового керівника) (підпис)

Навчально-методичне видання

Бутенко В.В.,
Колесник О.О.

**Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
для студентів денної та заочної форми навчання
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

За авторською редакцією

Підписано до друку 07.06.2021
Обсяг 2,85 ум.-друк. арк. Формат 60х90/16 Зам. № 2280/21.
Наклад 100 прим.

Надруковано у ФОП Бондаренко М. О.
м. Одеса, вул. В. Арнаутська, 60
т. +38 0482 35 79 76
info@aprel.od.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців ДК № 4684 від 13.02.2014 р.